

Actieve informatievoorziening

aan : de gemeenteraad
kopie aan :
portefeuillehouder : A.R. Peppelman
datum collegevergadering : 7 mei 2024
kenmerk : Z137800/INT24-57623
onderwerp : Actieve informatievoorziening jaarverslag commissie
bezwaarschriften gemeente Bronckhorst 2023

De gemeente Bronckhorst heeft een externe commissie bezwaarschriften ingesteld om de bestuursorganen te adviseren met betrekking tot ingediende bezwaarschriften. De gemeente Bronckhorst wil een lerende organisatie zijn. De commissie bezwaarschriften vindt het derhalve belangrijk dat zij met dit jaarverslag inzicht geeft in haar werkzaamheden in het verslagjaar 2023. Door het ter informatie aanbieden van het jaarverslag over het jaar 2023, maakt de commissie bezwaarschriften van de gemeente Bronckhorst haar werkzaamheden inzichtelijk over het verslagjaar 2023. Dit jaarverslag wordt nu met de gemeenteraad gedeeld ter informatie.

In artikel 19 van de verordening commissie bezwaarschriften gemeente Bronckhorst is opgenomen dat de commissie jaarlijks verslag uitbrengt van haar werkzaamheden in het voorgaande kalenderjaar. Met het aanbieden van het jaarverslag commissie bezwaarschriften over het jaar 2023 voldoet de commissie hieraan.

Met het jaarverslag geeft de commissie inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften, de onderwerpen die het betreft en de uitkomst van de behandeling. In totaal zijn in 2023 bij de gemeente Bronckhorst, 146 bezwaarschriften ingediend. Ter vergelijking: in 2022 werden in totaal 138 bezwaarschriften ingediend en in 2021 waren dat er 105. De commissie bracht in het jaar 2022, 23 adviezen uit aan het bestuursorgaan en in het jaar 2021 waren dat 26 adviezen.

De commissie heeft in het verslagjaar 2023 in totaal 12 keer een hoorzitting gehouden. Naar aanleiding daarvan heeft de commissie in 2023 in totaal over 28 bezwaarschriften een advies uitgebracht. Tijdens deze vergaderingen zijn niet alleen bezwaarschriften die in 2023 zijn ontvangen behandeld, maar ook bezwaarschriften die al voor 1 januari 2023 door het bestuursorgaan waren ontvangen. Er stonden nog 5 zaken uit 2022 open, die door de commissie in 2023 op een hoorzitting behandeld zijn. Het gros van de adviezen had betrekking op handhavingsskwesties en omgevingsvergunningen.

Het verslag sluit af met conclusies en aanbevelingen. De conclusies en aanbevelingen zien op continuering van de gemeentelijke vertegenwoordiging tijdens zittingen, de communicatie over de ontwikkelingen in de buurt en de continuering van de aandacht voor de juridische aspecten en deugdelijke motivering van besluiten.

Bijlage: Jaarverslag commissie bezwaarschriften gemeente Bronckhorst 2023.

JAARVERSLAG 2023

Commissie bezwaarschriften gemeente

Bronckhorst

www.bronckhorst.nl

gemeente Bronckhorst

INHOUD

1. Voorwoord van de voorzitters

2. Proces en organisatie commissie bezwaarschriften

- 2.1. De informele aanpak
- 2.2. Ambtelijk horen
- 2.3. De commissie bezwaarschriften

3. Uitkomsten van de uitgebrachte adviezen

- 3.1. Werkvoorraad commissie
- 3.2. Wijze van behandeling van in 2023 ontvangen bezwaarschriften.
- 3.3. Aard van de gegeven adviezen
- 3.4. Beslissingen op bezwaar
- 3.5. Gerechtelijke procedures
- 3.6. Vergelijking met voorgaande jaren

4. Conclusies en aanbevelingen

5. Ontwikkelingen voor 2024 en verder

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van de commissie bezwaarschriften van de gemeente Bronckhorst over het jaar 2023. De commissie brengt ieder jaar verslag uit over haar werkzaamheden. Met dit jaarverslag voldoet de commissie bezwaarschriften gemeente Bronckhorst aan hetgeen opgenomen is in artikel 19 van de verordening. Het verslag is bedoeld voor de burgers, het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie van de gemeente Bronckhorst. In dit verslag beschrijft de commissie haar werkwijze, de behandelde bezwaarschriften en de uitkomst daarvan. Ook wordt aangegeven wat de commissie in het verslagjaar in het bijzonder is opgevallen en doet hierover zo mogelijk aanbevelingen.

Het jaarverslag biedt de commissie enerzijds de gelegenheid om verantwoording af te leggen over de manier waarop zij aan haar taak uitvoering heeft gegeven en anderzijds geeft het jaarverslag de gelegenheid om de belangrijkste bevindingen over het afgelopen verslagjaar nog eens onder uw aandacht te brengen. De commissie ziet het daarbij als haar taak om vanuit haar adviserende rol, waarbij onafhankelijkheid voorop staat, recht te doen aan de grieven van burgers van de gemeente Bronckhorst en een structurele bijdrage te leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de besluitvorming, niet alleen aan de achterkant, maar ook aan de voorkant van het proces.

De commissieleden hebben in 2023 wederom met veel inzet en betrokkenheid hun adviserende rol binnen de commissie vervuld. Graag geven wij onze mede commissieleden en het secretariaat een compliment voor hun kennis en inzet en waardevolle bijdragen. Eric van Rijsingen heeft onze commissie per 1 september 2023 verlaten en Ab van de Vliert heeft in het najaar 2023 te kennen gegeven, dat hij met het oog op doorstroming na 22 jaar in het voorjaar van 2024 niet meer voor herbenoeming in aanmerking wil komen. De commissie zal zich ook in 2024, in een deels nieuwe samenstelling, blijven inzetten voor kwalitatief goede en tijdige advisering en hoopt dat haar adviezen zullen bijdragen aan de door de gemeente Bronckhorst nagestreefde kwaliteit van de gemeentelijke besluitvorming. De commissie spreekt tot slot haar dank uit naar het gemeentebestuur voor het in haar gestelde vertrouwen.

Ab van de Vliert

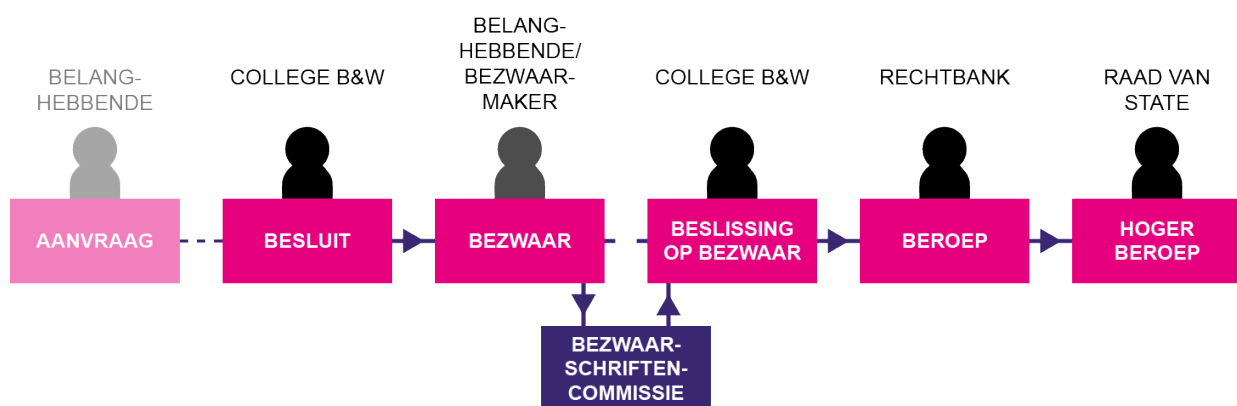
Bert Elbertsen

Voorzitters van de commissie bezwaarschriften gemeente Bronckhorst

2. Proces en organisatie

De bezwaarschriftenprocedure vindt zijn grondslag in de hoofdstukken 6 en 7 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Op grond van de Awb kan tegen besluiten beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter van de rechtbank. Hoofdregel is dat, voordat beroep kan worden ingesteld, tegen het besluit bezwaar wordt ingediend bij het betreffende bestuursorgaan dat het primaire besluit nam, dat wil zeggen de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, dan wel de burgemeester. Het bestuursorgaan dient, op grond van het bezwaarschrift, het genomen besluit te heroverwegen. De bezwaarschriftenprocedure biedt de mogelijkheid om een besluit in al zijn aspecten te bezien en te heroverwegen. Het horen van bezwaarmaker en het bestuursorgaan, maar ook eventuele derde-belanghebbenden is daarbij een belangrijk element.

BASISPROCEDURE OMTRENT BEZWAARSCHRIFTEN

Bezwaren kunnen bij de gemeente Bronckhorst op 3 manieren worden behandeld.

2.1. De informele aanpak

Bij een informele behandeling gaan een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan en bezwaarmaker met elkaar in gesprek over het ingediende bezwaar. Bezwaarmaker krijgt de gelegenheid een toelichting te geven op het bezwaar en de vertegenwoordiger van het bestuursorgaan geeft aan bezwaarmaker een toelichting op het besluit. Tijdens dit gesprek kan de vertegenwoordiger van het bestuursorgaan nagaan of er een oplossing mogelijk is waar zowel bezwaarmaker als het bestuursorgaan zich in kunnen vinden. Indien er voor bezwaarmaker een goede oplossing gevonden is, kan het zo zijn dat bezwaarde het bezwaarschrift intrekt en eindigt daarmee de bezwaarbehandeling.

Als het bestuursorgaan en bezwaarmaker het niet eens worden, dan wordt de behandeling van het bezwaar voortgezet. Voordat het bestuursorgaan een beslissing op het bezwaar

neemt, wordt bezwaarmaker in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord. Het horen kan door een ambtelijk hoorder of door de commissie bezwaarschriften worden gedaan.

2.2. Ambtelijk horen

In 2015 is de gemeente Bronckhorst gestart met een andere wijze voor behandeling van bezwaarschriften, het zogenoemde ambtelijk horen. Het ambtelijk horen houdt in dat bij minder complexe zaken door twee medewerkers van het cluster Juridische Zaken wordt gehoord en de beslissing op bezwaar in mandaat door deze medewerkers wordt genomen. De ambtelijk hoorder mag niet betrokken zijn geweest bij (de voorbereiding van) het bestreden besluit. Bij de hoorzitting krijgt bezwaarmaker de gelegenheid om het bezwaarschrift toe te lichten.

Na ontvangst van het bezwaarschrift beoordelen de juristen of het ambtelijk horen toepasbaar is. Met name bij bezwaarschriften die zich richten tegen besluiten binnen het sociaal domein (zoals onder andere de Participatiewet, Jeugd en Wmo) wordt het ambtelijk horen veelvuldig naar tevredenheid toegepast. Bezwaren waarbij derde-belanghebbenden betrokken zijn of politiek gevoelige besluiten kunnen zich soms minder goed lenen voor behandeling door middel van ambtelijk horen. Het ambtelijk horen voltrekt zich buiten het gezichtsveld van de commissie. Door toepassing van het ambtelijk horen worden er uiteindelijk minder bezwaarschriften aan de commissie bezwaarschriften voorgelegd voor advies.

2.3. De commissie bezwaarschriften

Tot slot kan een bezwaarschrift worden voorgelegd aan de commissie bezwaarschriften. De commissie bezwaarschriften adviseert over de afhandeling van bezwaarschriften. De commissie is een externe commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb). De commissie bestaat uit onafhankelijke leden. Dat houdt in dat de leden niet werkzaam zijn voor of vallen onder de verantwoordelijkheid van een van de bestuursorganen van de gemeente Bronckhorst. De commissie bestaat uit 1 kamer. Per vergadering hebben normaal gesproken drie leden zitting: een voorzitter en 2 leden. De leden rouleren per vergadering.

In 2023 was de samenstelling van de commissie bezwaarschriften als volgt:

Commissieleden:

- De heer mr. A.C. van de Vliert (voorzitter en lid)
- De heer G.J. Elbertsen (voorzitter en lid)
- Mevrouw mr. P.M. den Hartogh (lid)
- Mevrouw mr. I. Nikkels (lid)
- De heer mr. E. van Rijsingen (lid tot 1 september 2023)

Secretariaat van de commissie:

- Mevrouw mr. A.K. Gerritsen (secretaris)

- Mevrouw mr. C.J.H. van Helden (plaatsvervangend secretaris tot 1 september 2023)
- De heer mr. P. van Eykel (plaatsvervangend secretaris)

De commissie zal in 2024 in samenstelling een aantal wijzigingen ondergaan. Een voorzitter en een lid nemen in het voorjaar afscheid van de commissie. Een deel van de commissie gaat verder, aangevuld met nieuwe leden. De wervingsprocedure hiervoor is inmiddels in gang gezet.

De commissie adviseert over de afhandeling van bezwaarschriften. De commissie geeft hierover advies aan het bestuursorgaan te weten de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad. De commissie behandelt bezwaarschriften op het gebied van onder meer handhaving, de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet open overheid, de Jeugdwet en het omgevingsrecht. De commissie is niet bevoegd ten aanzien van het behandelen van bezwaarschriften die betrekking hebben op belastingaangelegenheden (bijvoorbeeld leges en WOZ) en personele zaken.

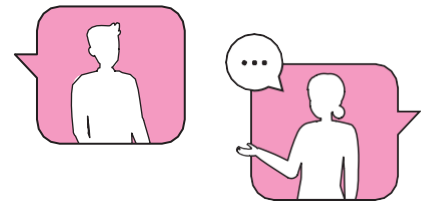
Voordat de commissie advies geeft over het bezwaar, vindt er meestal een hoorzitting plaats. De commissie stelt bezwaarmaker en (een vertegenwoordiger van) het bestuursorgaan, in de gelegenheid hun standpunten toe te lichten. Ook hoort de commissie een eventuele derde-belanghebbende bij de zaak. Het is goed gebruik dat het bestuursorgaan in een schriftelijke reactie voor de hoorzitting haar standpunt verwoordt over het bezwaarschrift. Deze schriftelijke reactie wordt voorafgaand aan de hoorzitting door de commissie naar partijen toegezonden. De hoorzitting verloopt dan goed langs vragen en reacties en er hoeft minder ingegaan te worden op vaststaande feiten en regelgeving. Deze zijn immers al opgenomen in de reactie op het bezwaarschrift. De commissie ervaart het als prettig wanneer het bestuursorgaan tijdens de hoorzitting op het besluit een toelichting geeft. De toelichting kan het besluit verduidelijken en samenvatten. Ook kan het bestuursorgaan op ter zitting ingebrachte vragen van de commissie en op argumenten en vragen van bezwaarde of derde-belanghebbende reageren. De commissie heeft gemerkt dat het in bepaalde zaken een meerwaarde heeft wanneer de medewerker die het bestreden besluit genomen heeft mee komt naar de hoorzitting. De relevante feiten en omstandigheden zijn bij deze medewerker goed bekend.

Na afloop van de hoorzitting bespreken de commissieleden het bezwaar en hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gekomen en formuleren zij het advies. De secretaris werkt het advies en verslag van de hoorzitting vervolgens verder uit. De adviezen van de commissie bevatten een weergave van de relevante inhoud van het bestreden besluit, de daartegen ingebrachte bezwaren, het juridisch beleidsmatig kader en sluit af met een concreet advies aan het bestuursorgaan. Het bestuursorgaan ontvangt het advies en het verslag van de commissie. De taak van de commissie eindigt bij het uitbrengen van het advies aan het bestuursorgaan. Het advies van de commissie is niet bindend. Wel dwingt het advies het

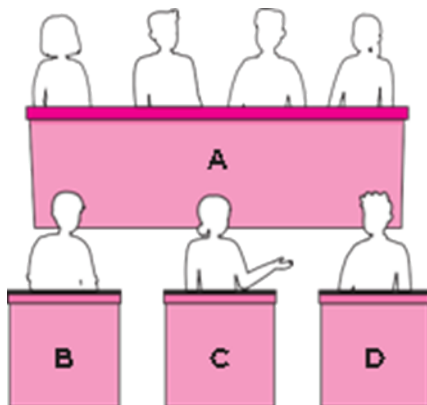
bestuursorgaan na te denken of, en waarom het genomen besluit na heroverweging in stand moet blijven. Als het bestuursorgaan van het advies wil afwijken zal hij dit goed gemotiveerd moeten doen. Het bestuursorgaan stuurt een kopie van het advies met de beslissing op het bezwaarschrift mee aan de procespartijen.

De commissie wordt aldus ondersteund door een secretaris, die werkzaam is bij het cluster Juridische Zaken van de gemeente. Het secretariaat van de commissie ondersteunt de commissieleden door het verrichten van administratieve handelingen, maar ook door het voorbereiden van de te behandelen dossiers en het opstellen van het concept advies en verslag. Het secretariaat beoordeelt of het procesdossier volledig is, voert de correspondentie met partijen, analyseert de processtukken, is aanwezig bij de zitting en stelt de concept adviezen en verslagen op. Daarnaast is het secretariaat ook belast met de volgende (administratieve) zaken: agendabeheer hoorzittingen, opstellen van de jaarplanning, bijhouden van het vergoedingenoverzicht commissieleden, voorbereiden benoeming commissieleden en het opstellen van het concept jaarverslag.

De hoorzitting van de commissie bezwaarschriften in beeld

A) 1 voorzitter, 2 leden en een secretaris

B) Bezwaarmakers (-s)

C) (Mogelijk) derden-belanghebbende (-n)

D) Vertegenwoordiger van het bestuursorgaan

Afbeelding ter illustratie

3. UITKOMSTEN VAN DE UITGEBRACHTE ADVIEZEN

.....

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan cijfermatige informatie over de behandeling van bezwaarschriften door de commissie in 2023. Er wordt weergegeven in hoeveel zaken één of meerdere bezwaarschriften is/zijn ingediend. De aard van de adviezen van de commissie komt aan de orde, evenals de aard van de beslissingen op de bezwaarschriften.

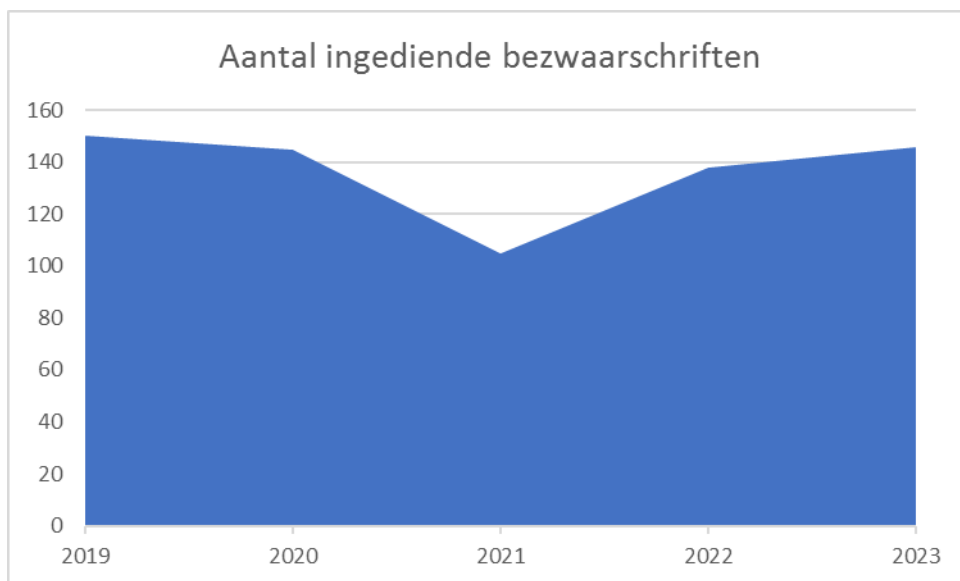
3.1. Werkvoorraad commissie

In 2023 heeft de commissie in totaal 12 keer een hoorzitting gehouden, waarbij 28 bezwaarschriften zijn behandeld. Tijdens deze vergaderingen zijn niet alleen bezwaarschriften die in 2023 zijn ontvangen behandeld, maar ook bezwaarschriften die al voor 1 januari 2023 door het bestuursorgaan waren ontvangen. Er stonden nog 5 zaken uit 2022 open, die door de commissie in 2023 op een hoorzitting behandeld moesten worden.

Adviezen van de commissie in 2023 over 5 nog openstaande commissiezaken uit 2022.
Begin 2023 stonden nog 5 zaken open uit 2022. De commissie heeft over deze zaken in 2023 een hoorzitting gehouden en een advies uitgebracht. In alle 5 zaken adviseerde de commissie het bezwaarschrift ontvankelijk en ongegrond te verklaren. Het ging onder andere om bezwaarschriften betreffende omgevingsvergunningen bouw en een bezwaarschrift over het verlengen van een begunstigingstermijn.

3.2. Wijze van behandeling van in 2023 ontvangen bezwaarschriften.

In 2023 zijn in totaal door 212 bezwaarden, 146 bezwaarschriften ingediend. Dit heeft er mee te maken dat bepaalde bezwaarschriften (bijvoorbeeld bij een omgevingsvergunning voor een telecommunicatiemast en een omgevingsvergunning bouw) door meerdere personen werden ondertekend. Ter vergelijking: in het jaar 2022 werden in totaal door 159 bezwaarden, 138 bezwaarschriften ingediend. In het overzicht hierna is weergegeven hoeveel bezwaarschriften vanaf 2019 jaarlijks zijn ingediend. Voor de (lichte) fluctuatie in de aantallen bezwaarschriften is geen duidelijk aanwijsbare reden aan te geven.

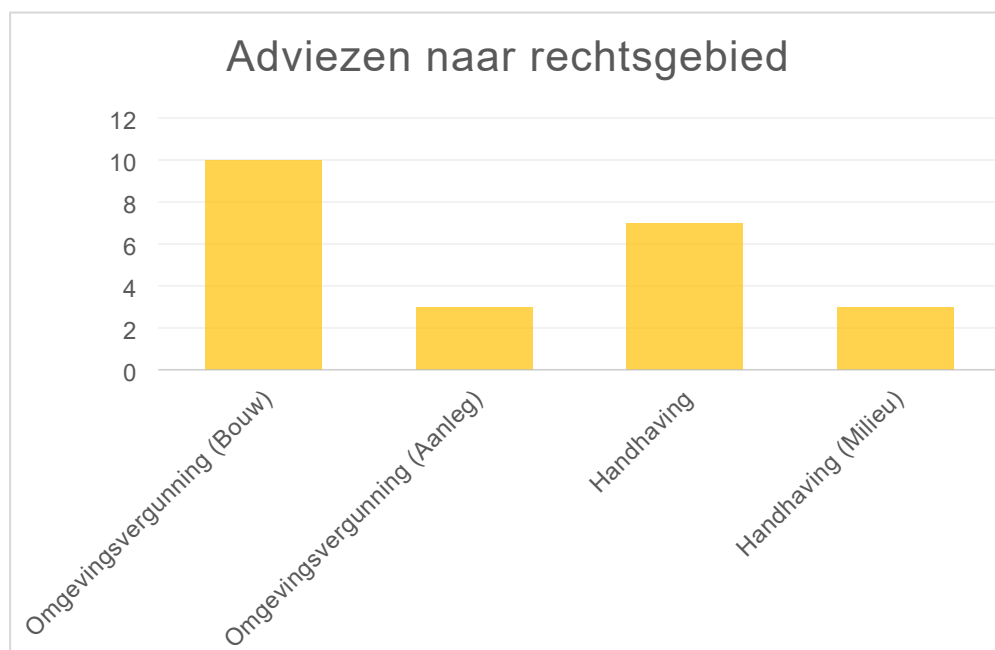

Van de bezwaarschriften die in 2023 in totaal zijn ingediend zijn 52 bezwaarschriften tot tevredenheid van bezwaarde en het bestuursorgaan in de voorfase opgelost. In een aantal gevallen is het besluit door het bestuursorgaan uitgelegd of is aan de gronden van bezwaarden tegemoet gekomen en hebben bezwaarden hun bezwaarschrift schriftelijk ingetrokken. Daarnaast is een aantal bezwaarschriften kennelijk niet-ontvankelijk verklaard of doorgezonden naar het bestuursorgaan dat wel bevoegd was om over het bezwaarschrift te beslissen (bijvoorbeeld het Waterschap of Provincie).

37 bezwaarschriften zijn ambtelijk gehoord en afgehandeld. De commissie heeft over 23 bezwaarschriften die in 2023 zijn ontvangen een advies uitgebracht. Daarnaast heeft de commissie zoals benoemd 5 bezwaarschriften afgehandeld die al voor 1 januari 2023 waren ingediend. In totaal zijn 34 bezwaarschriften, die eind 2023 zijn ingediend, doorgeschoven naar 2024 voor behandeling. Bij deze 34 bezwaarschriften zijn ook 18 bezwaarschriften gerekend, ontvangen eind 2023, gericht tegen een besluit omgevingsvergunning bouw van een telecommunicatiemast in Zelhem. Deze bezwaarschriften worden in februari 2024 door de commissie bezwaarschriften op een hoorzitting behandeld.

Advisering over bezwaarschriften in 2023.

De bezwaren die in 2023 zijn ontvangen en waarover de commissie in 2023 een advies heeft uitgebracht (totaal aantal: 23) hadden betrekking op de volgende rechtsgebieden.

De commissie heeft in 2023 geen zaken behandeld met betrekking tot bijvoorbeeld het sociaal domein of de Algemene plaatselijke verordening.

In de meeste gevallen is bij één zaak ook één bezwaarschrift ingediend. Tegen sommige besluiten van het bestuursorgaan wordt echter meer dan één bezwaarschrift ingediend. Voorbeelden hiervan zijn verkeersbesluiten en besluiten met betrekking tot het plaatsen van masten voor telecommunicatiemasten. Een omgevingsvergunning voor het plaatsen van een telecommunicatiemast aan de Lankhorsterstraat in Wichmond was bijvoorbeeld voor 4 inwoners reden om bezwaar te maken.

3.3. Aard van de gegeven adviezen over de in 2023 ingediende bezwaarschriften.

De commissie heeft in 2023, 23 adviezen uitgebracht naar aanleiding van bezwaarschriften die in 2023 zijn ontvangen door het bestuursorgaan. Als met betrekking tot een besluit meerdere bezwaarschriften zijn ingediend, heeft de commissie ook meerdere adviezen uitgebracht. Deze adviezen hoeven niet altijd gelijk te zijn aan elkaar.

De aard van de door de commissie gegeven adviezen over de in 2023 ingediende bezwaren was als volgt:

- *Niet ontvankelijk (0)*

Als een bezwaarschrift of bezwaarde niet-ontvankelijk wordt verklaard in zijn of haar bezwaar, wordt het bezwaarschrift niet inhoudelijk behandeld. Dit kan een gevolg zijn van het buiten de termijn indienen van het bezwaarschrift, het ontbreken van enig belang of wanneer de beslissing van het bestuursorgaan niet op rechtsgevolg is gericht. Bij een niet-ontvankelijk bezwaar komt de commissie niet toe aan een inhoudelijke beoordeling van het bezwaar. De commissie heeft in 2023 in geen enkele zaak geadviseerd het bezwaarschrift niet-ontvankelijk te verklaren.

- *Ontvankelijk (23)*

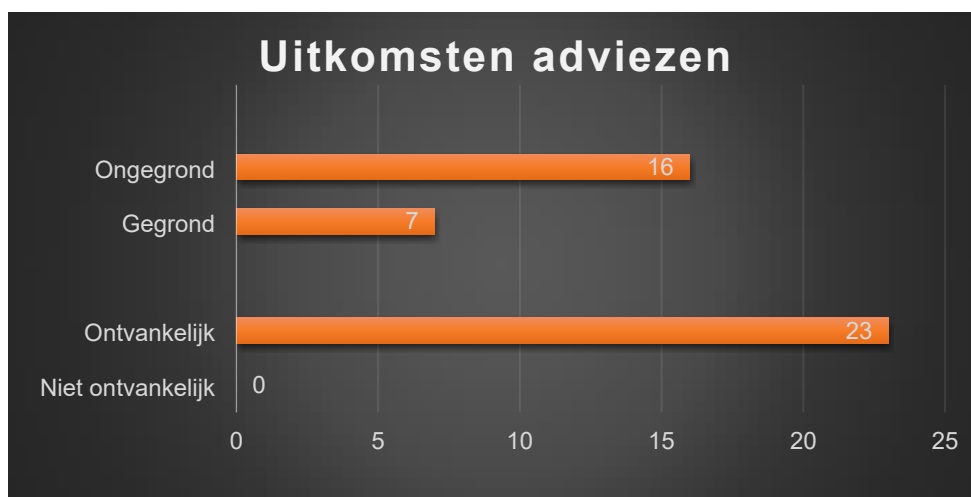
Het bezwaarschrift is ontvankelijk wanneer het voldoet aan alle vereisten om het bezwaar inhoudelijk te beoordelen. Wanneer een bezwaarschrift ontvankelijk is vindt er een heroverweging plaats van het bestreden besluit. In 2023 adviseerde de commissie in 23 zaken het bezwaar ontvankelijk te verklaren, zodat de commissie toe kwam aan een inhoudelijke beoordeling van de gronden.

- *Ongegrond (16)*

Een bezwaarschrift wordt ongegrond verklaard als de aangevoerde gronden geen doel treffen en als er geen onrechtmatigheid kan worden vastgesteld bij de totstandkoming van het besluit. Het bestreden besluit kan worden gehandhaafd, eventueel met aanpassing of verbetering van de motivering van het besluit. De commissie heeft bij 16 bezwaarschriften geadviseerd tot ongegrondverklaring van de bezwaren. De commissie adviseert wel geregeld om de motivering van een besluit aan te vullen. Het besluit kan dan, met nadere aanvulling, wel in stand blijven.

- *(Gedeeltelijk) gegrond (7)*

Wanneer de commissie van oordeel is dat het bezwaarschrift (gedeeltelijk) gegrond is, betekent dit dat het primaire besluit niet (geheel) in stand kan blijven. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het besluit in strijd is met wettelijke bepalingen of beleid. Bezwaren die gedeeltelijk gegrond zijn bevonden zijn in dit jaarverslag eveneens opgenomen als zijnde gegrond. De commissie was bij 7 bezwaarschriften van oordeel dat het besluit (gedeeltelijk) niet in stand kon blijven. Het ging daarbij onder andere om een omgevingsvergunning voor een ontsluitingsweg, een omgevingsvergunning voor het bouwen van een schuilstal en een aantal besluiten tot het afwijzen van verzoeken om handhaving.

3.4. Beslissingen op bezwaar

Op grond van artikel 7:13 lid 7 van de Awb kan het college in de beslissing op bezwaar gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie. In 2023 is het college geen enkele keer afgeweken van het advies van de commissie.

3.5. Gerechtelijke procedures

De commissie heeft geen formele rol bij gerechtelijke procedures, maar zij stelt er wel prijs op in kennis te worden gesteld van (hoger) beroepsprocedures en van de uitspraken van de bestuursrechter. De commissie volgt dergelijke procedures met belangstelling en gebruikt ze voor lering, reflectie en voor eenduidigheid en eenheid in haar oordeelsvorming en advisering.

Wanneer een belanghebbende het niet eens is met de beslissing op bezwaar, dan kan hij beroep instellen bij de bestuursrechter. Ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag is in 7 zaken beroep ingesteld tegen de beslissing op bezwaar. De uitkomst van deze ingestelde beroepen was ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag nog niet bekend.

3.6. Vergelijking met 2021 en 2022

In onderstaande tabel is het totaal van de uitkomsten van de adviezen van de commissie bezwaarschriften weergegeven over de jaren 2021, 2022 en het huidige verslagjaar 2023. Zoals uit de cijfers blijkt zijn er geen grote veranderingen in de aantallen in de loop der jaren.

	2021	2022	2023
Niet- Ontvankelijk	4	2	0
Ontvankelijk	28	13	23
Gegrand (geheel of gedeeltelijk)	3	3	7
Ongegrond	25	10	16

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De bezwaarschriften die door de commissie in 2023 zijn behandeld en waarover zij de bestuursorganen heeft geadviseerd, geven aanleiding tot de volgende conclusies en aanbevelingen.

Aantallen bezwaarschriften

Het totaal aantal ingediende bezwaarschriften ligt iets hoger dan vorig jaar. Voor deze (lichte) stijging is geen eenduidige oorzaak aan te wijzen. Wederom zijn naar verhouding de meeste bezwaarschriften ingediend in het handhavingsspoor en tegen omgevingsvergunningen.

Vertegenwoordiging tijdens zitting

De commissie kan met tevredenheid vaststellen dat de (ambtelijke) procesvertegenwoordiging bij de behandeling van de bezwaren tijdens de hoorzitting over het algemeen van goede kwaliteit is en dat bezwaarmakers met een open houding en zonder vooringenomenheid tegemoet worden getreden. Er wordt tijdens en na de hoorzitting geprobeerd om mee te denken met de bezwaarmaker en er is bereidheid tot een oplossing te komen. Hoewel dat niet altijd tot een voor de bezwaarmaker bevredigend resultaat leidt, kan dit het gevoel dat hij/zij gehoord wordt wel bevorderen. De commissie ziet graag continuering van deze vertegenwoordiging tijdens de zitting. Ook is de commissie er content mee dat de procesdossiers en tijdig en vaak compleet bij de commissie worden aangeleverd.

Motivering besluiten

De commissie bezwaarschriften heeft in haar jaarverslag over het jaar 2022 de bestuursorganen aanbevolen aandacht te hebben voor een goede motivering van besluiten. De commissie ziet dat het bestuursorgaan deze aanbeveling ter harte heeft genomen. Over het algemeen gezien is de motivering van besluiten verbeterd. De commissie heeft in 2023 echter het bestuursorgaan ook opnieuw een aantal malen geadviseerd om de motivering van het bestreden besluit aan te passen, dan wel aan te vullen in de beslissing op bezwaar. Het gaat hierbij om zaken waarbij de commissie adviseert het bezwaar gegrond te verklaren en het bestreden besluit te herzien, alsook zaken waarbij geadviseerd is om het bezwaar ongegrond te verklaren, onder aanpassing van de motivering. De commissie herhaalt ook in dit jaarverslag weer het belang van het opnemen van de correcte en relevante juridische bepalingen (wetsartikelen, beleidsregels, bestemmings-/omgevingsplanregels enzovoort), waarop het besluit is gebaseerd, met de daarbij eveneens behorende dragende motivering. Door in het primaire besluit de belangenafweging zorgvuldig te motiveren wordt voorkomen dat dit achteraf gerepareerd moet worden.

Communicatie over ontwikkelingen in de buurt en bij handhaving

Het is in 2023 enkele malen voorgekomen dat de bezwaarmaker in het bezwaarschrift een opmerking heeft gemaakt over het gebrek aan communicatie. Dat speelt met name een rol bij verleende omgevingsvergunningen bouw en bij handhavingskwesties. Bezwaarmakers beklagde zich er bij omgevingsvergunningen over niet geïnformeerd te zijn door de initiatiefnemer dan wel het college.

Het is gebruikelijk dat van een initiatiefnemer die een activiteit wil gaan verrichten wordt verlangd dat hij de buurt informeert over het initiatief. De burger heeft daarentegen de verplichting om zelf op de hoogte te zijn van ontwikkelingen in zijn omgeving. De gemeente Bronckhorst publiceert de officiële bekendmakingen in het Gemeenteblad via de website www.officielebekendmakingen.nl. Daarmee voldoet de gemeente Bronckhorst aan de wettelijke bekendmakingsvereisten. De website kent een abonnementenservice waarvoor inwoners zich kunnen aanmelden. Inwoners ontvangen dan per email automatisch besluiten en berichten die de gemeente publiceert en die betrekking hebben op de omgeving van de inwoner. Het publiceren op deze manier is er op gericht om besluiten voor een ieder kenbaar te maken, zodat een inwoner tijdig een eventueel rechtsmiddel tegen het besluit kan aanwenden.

Onder de Omgevingswet speelt het participatieverslag een belangrijke rol. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking is getreden. De Omgevingswet legt de nadruk op participatie bij aanvragen omgevingsvergunningen. Uit artikel 16.55 zesde lid van de Omgevingswet volgt dat moet blijken hoe een initiatiefnemer belanghebbenden heeft betrokken en wat de resultaten zijn. Een participatieverslag moet een bijdrage leveren aan een zorgvuldige afweging van belangen om tot een goed besluit te komen. Met een vereist participatieverslag zouden opmerkingen over het niet geïnformeerd zijn over initiatieven in feite niet meer mogen voorkomen. Opmerking daarbij is wel dat participatie niet hetzelfde betekent als draagvlak. Een goed participatieproces kan leiden tot draagvlak. Andersom is het niet vanzelfsprekend dat 'geen draagvlak' betekent dat het participatieproces niet goed doorlopen is. Participatie betekent in de ogen van de commissie wel dat er inspanning is verricht om belanghebbenden goed te informeren en te betrekken.

Handhaving

Als om handhaving wordt gevraagd, wordt daarop vanzelfsprekend actie ondernomen. Het is in de praktijk niet mogelijk om op alles voortdurend te handhaven. Het is echter niet uit te leggen, dat soms afgezien wordt van de plicht tot actieve handhaving in situaties, waarin handhaving bekend en nodig is, met het argument dat er niet uitdrukkelijk om gevraagd is. Dit is een aandachtspunt in verband met rechtsgelijkheid voor alle inwoners en bedrijven. Daarnaast komt het bij handhaving soms voor, dat een verzoek om toelichting of overleg door vakantie, drukte of anderszins niet wordt ingewilligd. Het is belangrijk hierop alert te zijn en communicatie niet uit de weg te gaan.

5. ONTWIKKELINGEN VOOR 2024 EN VERDER

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Met de Omgevingswet wil de overheid het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving vereenvoudigen en samenvoegen zodat het bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Omgevingswet bundelt een groot aantal bestaande wetten en honderden regels in één nieuwe wet. De wet regelt zaken zoals ruimtelijke ordening, milieu, natuur, infrastructuur en wonen. Het gaat over de ruimte waarin we wonen, werken en ontspannen. De Omgevingswet bundelt maar liefst 26 oude wetten, waaronder de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet natuurbescherming. Sinds 1 januari 2024 kunnen vergunningen worden aangevraagd of meldingen worden gedaan via het nieuwe digitale stelsel Omgevingswet. Op deze plaats zijn alle regels en plannen van gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk te vinden. Er komt een speciale commissie die de Omgevingswet zal evalueren om te zien hoe deze in de praktijk functioneert. Kortom, de Omgevingswet heeft als doel onze leefomgeving te verbeteren en te vereenvoudigen. De commissie heeft ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag nog geen bezwaren behandeld tegen vergunningen welke zijn verleend onder de Omgevingswet. Het is nu nog niet goed te voorspellen wat de Omgevingswet in de toekomst voor de behandeling van bezwaarschriften voor de commissie gaat betekenen.

Menselijke maat

In Nederland moet iedereen kunnen rekenen op een overheid die dienstbaar is en oog heeft voor de menselijke maat. Het wetsvoorstel 'versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht' draagt hieraan bij en gaat nu in consultatie. De voorgestelde aanpassingen in de Algemene wet bestuursrecht zijn gericht op:

- Dienstbaarheid: Er wordt een nieuw algemeen beginsel van behoorlijk bestuur ingevoegd, artikel 2:4 Awb, die bestuursorganen verplicht de burger centraal te stellen.
- Evenredigheidsbeginsel: De werking van het evenredigheidsbeginsel wordt verruimd. Er komt meer ruimte om een wet of regel buiten toepassing te laten als mensen onevenredig hard getroffen worden door strikte toepassing van die regel, als het doel van de regeling ook op een andere manier kan worden bereikt.
- Herstel van fouten: Het wetsvoorstel maakt het eenvoudiger om fouten te herstellen in een besluit die makkelijk zijn op te lossen, bijvoorbeeld als het gaat om een administratieve of schrijffout.
- Begrijpelijke motivering: het motiveringsbeginsel wordt verduidelijkt door in artikel 3:47 Awb op te nemen dat een besluit gemotiveerd moet worden op een voor belanghebbenden begrijpelijke wijze.

- Bezwaarschriften: Er komt meer ruimte om toch een bezwaarschrift in te dienen als de termijn overschreden is. Een nieuw artikel 6:11 sub a Awb moet gaan bepalen dat er sprake is van een verschoonbare termijnoverschrijding als het te laat indienen van een bezwaar- of beroepschrift het gevolg is van bijzondere persoonlijke omstandigheden.
- Voorkomen van onnodige procedures: Om onnodige procedures te voorkomen, wordt onder andere voorgesteld dat de overheid:
 - a. op een besluit aangeeft hoe men in contact kan komen met een ambtenaar die het dossier kent,
 - b. bij een bezwaarschrift eerst praat met de bezwaarmaker, en
 - c. bij een te laat ingediend bezwaarschrift in contact treedt om te horen of er redenen zijn om het toch nog in te mogen dienen, ook al is de termijn overschreden.
- Versterking van de positie van de burger: In procedures voor de bestuursrechter kan een burger de gelegenheid krijgen zijn beroepsgronden verder te onderbouwen (de zogeheten burgerlus).

Het wetsvoorstel bevat aldus een aantal concrete aanpassingen van de Awb, die als doel hebben om de Awb meer in dienst te stellen van de burger, de menselijke maat in het bestuurs- (proces)recht te vergroten en de rechtsbescherming van burgers te versterken.

De commissie benadrukt het belang om kritisch te blijven kijken naar de eigen gemeentelijke praktijk en deze ontwikkelingen met betrekking tot de Awb te blijven volgen.

